

ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΕΚΤΗΜΕΝΟ, Ο ΝΕΟΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΔΟΓΜΑ ΤΙΝΑ

Η απάντηση της Κεντροαριστεράς

του Πέτρου Ι. Μνλιάρáκη
Δικηγόρου στα Ανώτατα
Ακυρωτικά Δικαστήρια
της Ελλάδας και στα
Ευρωπαϊκά Δικαστήρια
του Στρασβούργου και
του Λουξεμβούργου
(ΕCHR και GC-EU).
www.miliarakispetros.gr

Με δεδομένο ότι ο «νεοφιλελευθερισμός» βάλει κατά των «κοινωνικών δικαιωμάτων» και με αναφορά στο κράτος δικαίου που εισήγαγε και θεσμοθέτησε το «αμιγώς αστικό κράτος», χρήσιμο είναι να λεχθούν τα εξής: Ο σύγχρονος νομικός και πολιτικός πολιτισμός εισάγει την αρχή του κράτους δικαίου για μια δικαιοκρατικά οργανωμένη εξουσία, που από τη συγκρότηση και αποστολή της πρέπει να είναι: α) κανονιστικά οριοθετημένη και β) θεσμικά αντισταθμισμένη. Η ορ-

γάνωση και η αντιστάθμιση των εξουσιών προκύπτει από τη διάκριση των λειτουργιών. Αυτή η διάκριση επιβάλλει στα κρατικά όργανα να δρουν μόνο βάσει των αρμοδιοτήτων που τους απονέμονται από το Σύνταγμα και φυσικά από τους προβλεπόμενους (από το Σύνταγμα) νόμους.

Ωστόσο η αρχή του κράτους δικαίου δεν είναι μονοσήμαντη. Εκφράζεται ποικιλοτρόπως στις σύγχρονες κοινωνίες και ειδικότερα μέσω της δικαιοδοτικής λειτουργίας διαμορφώνει αρχές ασφάλειας δικαίου, όπως είναι η

αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του πολίτη, η αρχή του απρόσωπου χαρακτήρα των νομοθετικών και κανονιστικών πράξεων, η αρχή της αναλογικότητας. Η συγκρότηση της πολιτείας δεν αφορά μόνο στη διάκριση των λειτουργιών. Αφορά και στη θέσπιση δικαιωμάτων, πολλά των οποίων εντάσσονται στον σκληρό πυρήνα –μη αναθεωρητέο– συνταγματικών κανόνων και προσδιορίζουν σε μέγιστο βαθμό τον πολιτισμό που πρέπει να χαρακτηρίζει όχι μόνο τις σχέσεις του κράτους

προς τον πολίτη αλλά και των πολιτών μεταξύ τους.

Ειδικότερα ως προς τα δικαιώματα

Η νομική επιστήμη και η κρατούσα πολιτική άποψη του «λεγόμενου δυτικού πολιτισμού» έχουν διαμορφώσει, από την Αμερικανική και Γαλλική Επανάσταση, την παραδοσιακή «τριπλή διάκριση» των συνταγματικών δικαιωμάτων. Έτσι, τα δικαιώματα διακρίνονται σε «ατομικά», «πολιτικά» και «κοινωνικά». Αυτή είναι η βασική διάκριση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπου: α) τα ατομικά χαρακτηρίζονται ως status negativus, β) τα πολιτικά χαρακτηρίζονται ως status activus και γ) τα κοινωνικά χαρακτηρίζονται ως status positivus. Οι χαρακτηρισμοί αυτοί σημαίνουν τα παρακάτω:

1) Τα ατομικά δικαιώματα προκύπτουν από την «αρνητική κατάσταση» (status negativus), όπου το περιεχόμενο των δικαιωμάτων αυτών είναι «αρνητικό». Δηλαδή, γεννάται αξίωση η οποία επιβάλλει την «αποχή» της κρατικής εξουσίας από επεμβάσεις. Αναφερόμαστε σε πεδίο δικαιωμάτων εντός του οποίου

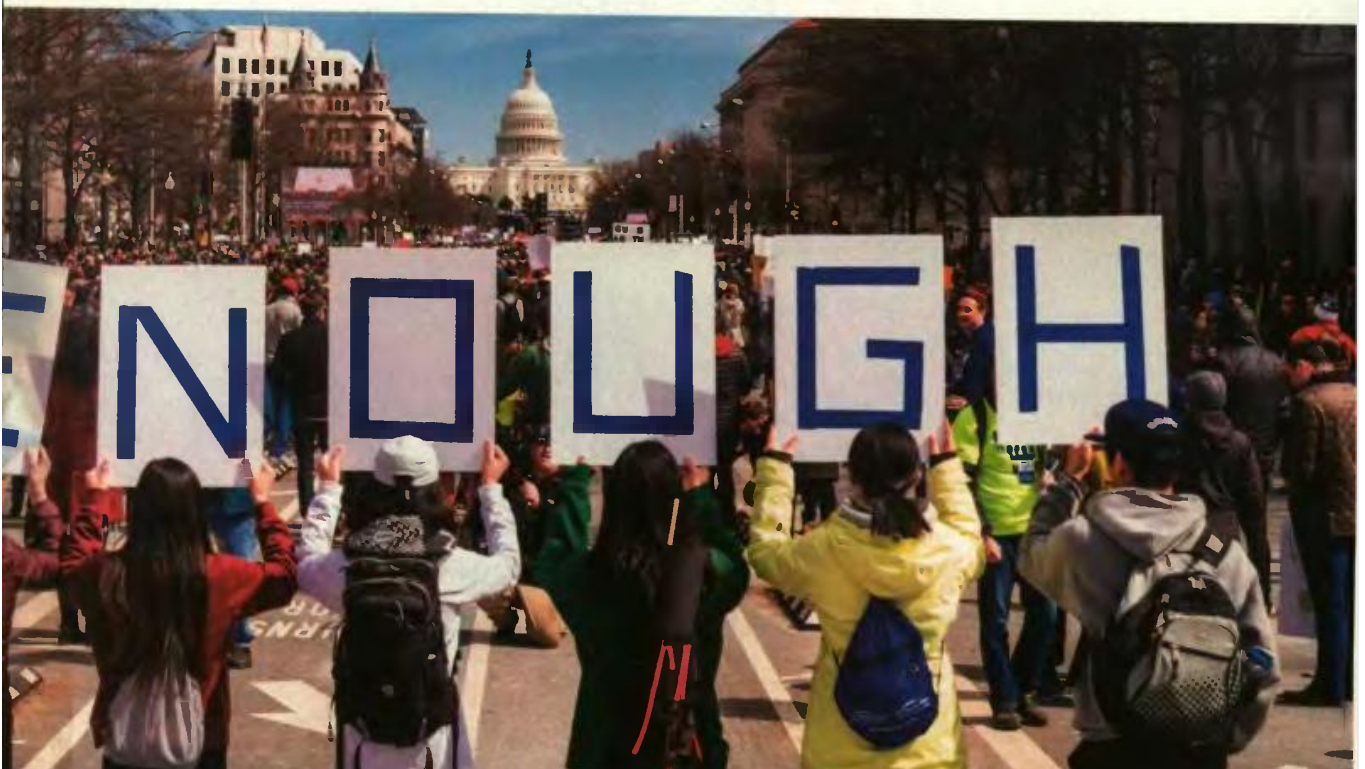
ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΣΥΓΚΡΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΛΑΟ ΕΥΡΥΤΕΡΑ, ΕΝΩ ΕΙΝΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΩΜΑ

Τα ατομικά δικαιώματα διακπύχθηκαν για να αφορούν στον «άνθρωπο», ενώ τα πολιτικά δικαιώματα διακπύχθηκαν για να αφορούν στον «πολίτη».

ου τα άτομα δρουν ελεύθερως. Ως εκ τούτου τα δικαιώματα αυτά είναι και «αμυντικά δικαιώματα», όπου ο φορέας του δικαιώματος αμύνεται κατά των επεμβάσεων του κράτους. Το δε κράτος δεν μπορεί να επέμβει σε έκταση που να θίγει τον πυρήνα του δικαιώματος. Ο πυρήνας του δικαιώματος είναι απρόσβλητος. Το δικαίωμα αυτό δεν μπορεί να το θίξει ο «νεοφιλελευθερισμός». Άλλωστε η ελευθερία στην οικονομική δράση αφορά έννομο αγαθό, αρκεί να υφίσταται ο υγιής ανταγωνισμός και η κατάργηση της δεσποζουσας θέσης στην

αγορά. Παρεμπιπτόντως δε, «υπερφορολόγηση» και «νεοφιλελευθερισμός» συνιστούν ασυμβίβαστες έννοιες. Και τούτο για να μην αποδίδουμε «επαχθή δημοσιονομικά βάρη» στις «πολιτικές του νεοφιλελευθερισμού».

2) Τα πολιτικά δικαιώματα προκύπτουν από την «ενεργητική κατάσταση» (status activus), όπου το περιεχόμενο των δικαιωμάτων αυτών είναι «ενεργητικό». Δηλαδή, τα άτομα έχουν δικαίωμα συμμετοχής στην άσκηση της κρατικής εξουσίας. Συνήθως υφίσταται σύγχυση ανάμεσα στα ατομικά και τα πολιτικά δικαιώματα, καθώς ιστορικά κατακτήθηκαν συγχρόνως και εδράζονται στις ιστορικές επαναστάσεις που προαναφέρονται, ήτοι στην Αμερικανική και Γαλλική Επανάσταση. Πρέπει όμως να διευκρινιστεί ότι τα ατομικά δικαιώματα διακηρύχθηκαν για να αφορούν στον «άνθρωπο», ενώ τα πολιτικά δικαιώματα διακηρύχθηκαν για να αφορούν στον «πολίτη». Υπ' όψιν δε ότι στο ελληνικό συνταγματικό δίκαιο το ανώτατο όργανο του κράτους συγκροτείται από πολίτες και όχι από τον λαό ευρύτερα. Το ανώτατο όργανο είναι

συλλογικό και αφορά στο εκλογικό σώμα. Έτσι στον κάθε πολίτη ανήκει το αυτό ποσοστό κυριαρχίας. Ο «νεοφιλελευθερισμός» δεν μπορεί να θίξει ούτε αυτό το δικαίωμα, καθόσον το βάθρο του όλου συστήματος εδράζεται στη δημοκρατική αρχή. Ελευθερία δε στην οικονομική δράση χωρίς τη θεμελιώδη αξία της δημοκρατικής αρχής είναι έννοιες ασυμβίβαστες.

3) Τα κοινωνικά δικαιώματα προκύπτουν από τη «θετική κατάσταση» (status positivus), όπου το περιεχόμενο των δικαιωμάτων αυτών είναι «θετικό». Δηλαδή, τα άτομα ως φορείς του δικαιώματος απαιτούν από το κράτος ορισμένες κοινωνικές παροχές. Ως εκ τούτου το κράτος επιβάλλεται να προβεί σε θετική ενέργεια για την υλοποίηση «συγκεκριμένου έννομου αγαθού».

Από τη θεωρία και την πρακτική των κοινωνικών δικαιωμάτων προκύπτει ότι το κοινωνικό κράτος έχει καθήκον να λειτουργεί έτσι ώστε η τυπική ελευθερία αλλά και η ισότητα να αποκτούν ουσιαστικό περιεχόμενο. Συνεπώς, τα δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου επιβάλλεται να τελούν υπό την αιγίδα του κράτους. Τα «κοινωνικά δικαιώματα» όμως δεν έχουν καταρχήν δυνατότητα αξίωσης και πραγματικής προσφυγής ενώπιον των δικαιοδοτικών οργάνων (ενώπιον δηλαδή της διακεκριμένης λειτουργίας της δικαιοσύνης). Αυτή η αποδυνάμωση δικαιώματος και η σχετικοποίηση του δικαιώματος παρέχει το «έδαφος» για την εφαρμογή των «δογμάτων» του «νεοφιλελευθερισμού». Η αποδυνάμωση δε αυτή έχει παραχωρηθεί από το «αμιγώς αστικό κράτος».

Δεν συνεπάγεται εξαναγκασμό του κράτους

Ας εστιάσουμε στην Ελλάδα. Με βάση τα προαναφερόμενα, η πολιτική και συνταγματική τάξη στην Ελλάδα δημιουργεί το περίγραμμα του κράτους δικαίου του «κοινωνικού κεκτημένου». Το «κοινωνικό

Η ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΝΑΔΕΙΧΘΕΙ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΟΛΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΑΠΟΚΤΗΣΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΑ «ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ»

κεκτημένο», παρά την τυπική αναγνώριση του από τους συνταγματικούς κανόνες, δεν συνεπάγεται και εξαναγκασμό του κράτους. Πράγματι υφίσταται αυτή η «αντίφαση». Και τούτο γιατί το ιδρυθέν δικαίωμα δεν παράγει αυτοδικαίως και δικαίωμα αξίωσης. Ο εκάστοτε δε κοινός νομοθέτης έχει τη δυνατότητα να διαμορφώσει κανόνες που μπορεί να μεταβάλουν τα κοινωνικοοικονομικά δεδομένα. Ως εκ τούτου:

- α) Το δικαίωμα στην παιδεία (άρθρο 16 του Συντάγματος),
- β) το δικαίωμα στη μητρότητα (άρθρο 21 παρ. 1 του Συντάγματος),
- γ) το δικαίωμα για την προστασία της παιδικής ηλικίας (άρθρο 21 παρ. 1 του Συντάγματος),
- δ) το δικαίωμα για την προστασία της οικογένειας (άρθρο 21 παρ. 1 του Συντάγματος),
- ε) το δικαίωμα των ατόμων για τα οποία θα πρέπει να υπάρξει ειδική φροντίδα του κράτους, π.χ. πολύτεκνες οικογένειες, ανάπηροι πολέμου και όσοι πάσχουν από ανίατη σωματική ή πνευματική

νόσο (άρθρο 21 παρ. 2 και 6 του Συντάγματος),

ς) το δικαίωμα στην υγεία (άρθρο 21 παρ. 3 του Συντάγματος),

ζ) το δικαίωμα για την απόκτηση κατοικίας (άρθρο 21 παρ. 4 του Συντάγματος),

η) το δικαίωμα στην εργασία (άρθρο 22 παρ. 1 του Συντάγματος),

θ) το δικαίωμα για κοινωνική ασφάλιση (άρθρο 22 παρ. 4 του Συντάγματος),

ι) το δικαίωμα για την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος (άρθρο 24 παρ. 1 του Συντάγματος) αφορούν θεσπισμένα μεν και αναγνωρισμένα κοινωνικά δικαιώματα, χωρίς όμως καταρχήν δυνατότητα για την κατευθείαν αξίωσή τους από την πλευρά του προστατευόμενου ανθρώπου.

Ως εκ τούτου προκύπτει η σχετικοποίηση των κοινωνικών δικαιωμάτων, όχι μόνο γιατί οι συνταγματικές διατάξεις δεν μπορούν να κατοχυρώσουν με τη μορφή εγγύησης τις ήδη παρασχεθείσες παροχές αλλά και γιατί η κατευθείαν αξίωση ενώπιον των δικαστηρίων δεν παρέχει την προϋπόθεση της λεγόμενης «ενεργητικής νομιμοποίησης» για τον ενάγοντα και της λεγόμενης «παθητικής νομιμοποίησης» για τον εναγόμενο, που εν προκειμένω μπορεί να είναι το κράτος ή άλλος φορέας δημόσιας εξουσίας. Βεβαίως, για ζητήματα που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος και στην κοινωνική ασφάλιση, ακόμη και στην εργασία στον δημόσιο τομέα, μπορεί υπό προϋποθέσεις (εφόσον συντρέχει άμεσο, ειδικό και ενεστώδες έννομο συμφέρον) να ζητηθεί ακύρωση πράξης ή άλλως ακύρωση σιωπηρής άρνησης που εκδηλώθηκε μετά από αίτηση οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας. Ωστόσο και στην περίπτωση αυτή υφίσταται η προαναφερόμενη σχετικοποίηση προστασίας στη σχέση του «αιτούντος» ως προς τον «καθ'ού».

Και από την ευρωπαϊκή πλευρά

Ας εστιάσουμε, εν συνεχεία, και στην ευρωπαϊκή τάξη πραγμάτων.

Μέσο: . . . . . ΕΠΙΚΑΙΡΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 08/09/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 10/09/2018

Σελίδα: 67

Στη συνθήκη της Λισαβόνας εισάγεται η αρχή του κράτους δικαίου με το άρθρο 2 ΣΕΕ, με βάση το οποίο στο ευρωπαϊκό ενωσιακό δίκαιο η Ευρωπαϊκή Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ενώ με το άρθρο 3 ΣΕΕ η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει σκοπό να προαγάγει όχι μόνο την ειρήνη (ιδιαίτερο έννομο αγαθό) αλλά και την ευημερία των λαών της, αποβλέπουσα παράλληλα και στο αγαθό της κοινωνικής συνοχής.

Περαιτέρω στο ευρωπαϊκό ενωσιακό δίκαιο εισάγεται το κοινωνικό κράτος δικαίου με προτεραιότητα συνδρομής σε αυτόν που έχει ανάγκη και με στόχο την άρση των κοινωνικών ανισοτήτων, ενώ στοχεύει στη δίκαιη επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων. Ειδικότερα, με βάση το άρθρο 6 ΣΕΕ υπ' όψιν ότι: Η Ένωση αναγνωρίζει τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που περιέχονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 7ης Δεκεμβρίου 2000, όπως προσαρμόστηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2007 στο Στρασβούργο, ο οποίος έχει το ίδιο νομικό κύρος με τις συνθήκες. Η Ένωση προσχωρεί στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών

Η προστασία του ανθρώπου ως φορέα δικαιωμάτων υπάγεται στην πολιτική βούληση της εκάστοτε άρχουσας ιδεολογίας. Στην υπαγωγή αυτή βρίσκεται έρεισμα νομομοποίησης ο νεοφιλελευθερισμός και επ' αυτούς εδράζεται το «δόγμα ΤΙΝΑ» (There Is No Alternative).

Ελευθεριών, ενώ η προσχώρηση στην εν λόγω σύμβαση δεν μεταβάλλει τις αρμοδιότητες της Ένωσης όπως ορίζονται στις συνθήκες. Η Ένωση αναγνωρίζει τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως κατοχυρώνονται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών και όπως απορρέουν από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών-μελών, και αποτελούν μέρος των γενικών αρχών του δικαίου της Ένωσης.

Το συμπέρασμα και ο μονόδρομος

Από τα προαναφερμένα προκύπτουν τα εξής: Ως προς την εσωτερική έννομη τάξη, παρά το ότι τα κοινωνικά δικαιώματα ως «κοινωνικό κεκτημένο» ιδρύονται με τους συνταγματικούς κανόνες, εν τούτοις σχετικοποιείται η δυνατότητα επιβολής τους και επ' αυτού ευρίσκει έρεισμα η πολιτική αποδυνάμωση του δικαίου. Ως προς την ευρωπαϊκή ενωσιακή έννομη τάξη, ο σεβασμός αλλά και η προστασία των κοινωνικών δικαιωμάτων ως «ενωσιακό κεκτημένο» συνιστούν (κατά το άρθρο 29 ΣΕΕ) προϋπόθεση για να ενταχθεί ένα κράτος ως μέλος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ ιδρύονται και πρόνοιες (βλ. άρθρο 7 ΣΕΕ) απειλής αναστολής συμμετοχής δικαιωμάτων κράτους-μέλους στην Ευρωπαϊκή

Ένωση, εφόσον διαπιστωθεί σαφής κίνδυνος σοβαρής παραβίασης των ιδρυθέντων δικαιωμάτων. Παρά ταύτα, τα κοινωνικά δικαιώματα και στην ευρωπαϊκή ενωσιακή έννομη τάξη σχετίζονται με τις πολιτικές των κρατών-μελών, χωρίς όμως «άμεση» προστασία.

Κατάληξη των προαναφερομένων είναι ότι το «κοινωνικό κεκτημένο» όσον αφορά στην «εσωτερική έννομη τάξη» και στην «ευρωπαϊκή ενωσιακή έννομη τάξη» αφορά υφιστάμενους κανόνες. Οι κανόνες όμως αυτοί, επειδή σχετικοποιούνται λόγω της έλλειψης της κατ' ευθείαν αξιολόγησης τους, καθιστούν σαφές ότι η προστασία του ανθρώπου ως φορέα δικαιωμάτων υπάγεται στην πολιτική βούληση της εκάστοτε άρχουσας ιδεολογίας. Στην υπαγωγή δε αυτή ευρίσκει κατ' αρχήν έρεισμα «νομομοποίησης» ο «νεοφιλελευθερισμός». Επ' αυτής δε της «νομομοποίησης» εδράζεται το «δόγμα ΤΙΝΑ» (There Is No Alternative), ότι δηλαδή δεν υπάρχει εναλλακτική ή άλλως ότι βρισκόμαστε ενώπιον μονόδρομου.

Για ένα παρεμβατικό κράτος δικαίου

Παρά ταύτα, προοδευτική κατεύθυνση, επιλεγόμενη και «κεντροαριστερά», μπορεί να αναδειχθεί εντός του όλου συστήματος (του «αμιγώς αστικού κράτους»), προκειμένου να αποκτήσουν ουσιαστικό περιεχόμενο τα «κοινωνικά δικαιώματα». Η πολιτική για μια προοδευτική κατεύθυνση μπορεί να προκύψει με την ανέγερση υπεράσπιση και ισχυροποίηση των δύο προαναφερομένων εννόμων αγαθών: των ατομικών και πολιτικών δικαιωμάτων. Προς την κατεύθυνση δε αυτή, οι κοινωνίες και η πολιτική εκπροσώπηση που υπηρετούν τα δικαιώματα αυτά μπορούν να καταστούν πλειοψηφικό ρεύμα και να αναδείξουν ως άρχουσα ιδεολογία το παρεμβατικό κοινωνικό κράτος δικαίου, ως θεσμικό αντιστάθμισμα ανάμεσα στο εκκρεμές: της κοινωνικής συνοχής και της ελεύθερης αγοράς. ■

ΔΕΥΤΕΡΑ 10 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2018

Πολιτική

ΠΑΡΟΧΕΣ & δακρυγόνα

Όλα τα ψέματα του πρωθυπουργού

Στα 25 ευρώ τον χρόνο η πολυδιαφημισμένη μείωση του ΕΝΦΙΑ ενώ ελάχιστους αφορούν το τέλος επιτηδεύματος και η μείωση εισφορών

Μικρό αποδείχτηκε τελικά το πολυαναμενόμενο καλάθι παροχών του πρωθυπουργού, έτσι όπως το σκιαγράφησε κατά την ομιλία του στη ΔΕΘ. Ενώ είχε ανακοινωθεί ότι θα θεσπιστούν μόνιμες φοροελαφρύνσεις 770.000.000 ευρώ για το 2019, το «πακέτο» που ανακοινώθηκε δεν ξεπερνά για το 2019 ούτε τα 100.000.000. Οι φοροελαφρύνσεις αφορούν μικρή μερίδα πολιτών, ενώ η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών αναιρείται από άλλα ψηφισμένα μέτρα του Μνημονίου. Ας δούμε πρακτικά τι σημαίνουν οι εξαγγελίες του πρωθυπουργού:

- Μείωση έως 50% του ΕΝΦΙΑ για 1.200.000 μικροϊδιοκτήτες, και μάλιστα σε δύο δόσεις, με την πρώτη από την 1/1/2019. Αρκετά να αναλογιστεί κανείς ότι επίσημο ΕΝΦΙΑ έως 100 ευρώ πληρώνουν περίπου 1.700.000 μικροϊδιοκτήτες. Άρα, το ετήσιο όφελος για αυτούς θα ήταν το πολύ έως 50 ευρώ. Μάλιστα, επειδή η ελάφρυνση αυτή θα δοθεί σε δύο δόσεις, τότε το όφελος είναι έως 25 ευρώ ετησίως. Για τη μεγάλη μερίδα των «μεσίων» ιδιοκτητών ακινήτων που πληρώνουν σημαντικά ποσά ΕΝΦΙΑ δεν υπάρχει καμία ελάφρυνση. Η ελάφρυνση αυτή δεν «κοστίζει» δημοσιονομικά περισσότερο από 30.000.000 ευρώ.

- Κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος για συνεταιρισμένους αγρότες, συνεταιρισμούς κ.λπ., και για τις ανεργές επιχειρήσεις. Το τέλος επιτηδεύματος ανέρχεται σε 650 ευρώ για τους αγρότες οι οποίοι υπάγονται σε κανονικό καθεστώς ΦΠΑ και σε 500 ευρώ για όσους κατοικούν σε οικισμούς με πληθυσμό κάτω των 500 κατοίκων. Οι περισσότεροι υπάγο-

νται στο ειδικό καθεστώς ΦΠΑ και εξαίρονται ήδη από το τέλος επιτηδεύματος. Ετσι, η απαλλαγή που εξαγγέλθηκε αφορά ελάχιστο αριθμό αγροτών. Όσο για τις ανεργές επιχειρήσεις, η εξαγγελία της απαλλαγής είναι ουσιαστικά κενή περιεχομένου, καθώς υπάρχει ήδη η δυνατότητα εκπρόθεσμης διακοπής εργασιών για ανεργές επιχειρήσεις, με απαλλαγή από το τέλος επιτηδεύματος.

- Μείωση του εταιρικού φορολογικού συντελεστή κατά τέσσερις μονάδες, από το 29% στο 25%, σε βάθος τετραετίας, αρχής γενομένης από το 2019. Εδώ, όφελος θα φανεί από το 2020 στην εκκαθάριση του φόρου τους για την προηγούμενη χρήση.

- Μείωση των συντελεστών ΦΠΑ από την 1/1/2021, στο μέσον της θητείας της επόμενης κυβέρνησης.

- Η εξαγγελθείσα μείωση της εισφοράς κύριας ασφάλισης (από 20% σε 13,3%) θα ισχύσει μόνο για όσους δήλωσαν εισόδημα πάνω από 7.032 ευρώ ετησίως ή πάνω από 586 ευρώ τον μήνα και όχι για όσους θα δήλωσουν κάτω από 7.032 ευρώ ετησίως. Ετσι, από τη μείωση την οποία εξήγησε ο κ. Τσίπρας αποκλείονται περίπου στους 3 στους 4 ελεύθερους επαγγελματίες, οι οποίοι -σύμφωνα με τα στοιχεία της ίδιας της κυβέρνησης- δηλώνουν στην Εφορία εισόδημα έως 7.032 ευρώ. Υπενθυμίζεται, όμως, ότι η κυβέρνηση έχει αποδεχθεί ρητά έναντι των θεσμών την κατάργηση της έκπτωσης 15% στη βάση υπολογισμού όλων των εισφορών από την 1η Ιανουαρίου 2019. Μάλιστα, από την 1η Ιανουαρίου 2018, οι εισφορές των επαγγελματιών υπολογίζονται επί του 85% του αθροίσματος του καθαρού δηλωτέου εισοδήματος του 2016 και

Ο Αλέξης Τσίπρας εξαγγέλλει τα μέτρα από το βήμα της ΔΕΘ

των καταβλητέων εισφορών του 2017, με βάση το καθαρό εισόδημα του 2016.

Αντίθετα, από την 1η Ιανουαρίου 2019, οι εισφορές θα υπολογίζονται επί του 100% του αθροίσματος του καθαρού εισοδήματος

του 2017 και των καταβλητέων εισφορών του 2018, με βάση το καθαρό εισόδημα του 2017.

Αυτό σημαίνει ότι οι καταβλητέες εισφορές το 2019 θα αυξηθούν πάνω από 15% σε σχέση με εκείνες που καταβάλλονται φέτος.

Κλειστά χαρτιά για συντάξεις, αφορολόγητο και 120 δόσεις

ΚΛΕΙΣΤΑ κράτησε τα χαρτιά του ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας σχετικά με τρία σημαντικά μέτρα, για τα οποία συνεχίζονται οι διαπραγματεύσεις με τους δανειστές.

Πρόκειται για την περικοπή της προσωπικής διαφοράς στις συντάξεις, τη νέα μείωση του αφορολόγητου ορίου και τη θεσμοθέτηση μιας νέας ρύθμισης χρεών προς την Εφορία σε έως 120 δόσεις, που θα αφορά μισθωτούς και συνταξιούχους.

Όσον αφορά τις συντάξεις, η κυβέρνηση θεωρεί ότι έχει τα επιχειρήματα για να πείσει τους εταίρους, ώστε να μην εφαρμοστεί το μέτρο της προσωπικής διαφοράς που οδηγεί σε μειώσεις στις συντάξεις από 1/1/2019.

Προϋπολογισμός

Ο κ. Τσίπρας ανέφερε: «Θα καταθέσουμε τον Προϋπολογισμό με μια καλύτερη εικόνα που θα επιβεβαιώνει ότι το 2019 θα είμαστε πολύ πάνω από τον στόχο του 3,5% και τότε θα αναρθεί το βασικό επιχείρημα του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου ότι δεν θα πιάναμε τον στόχο ούτε το 2018 ούτε το 2019».

Σχετικά με το αν κοπεί εκ νέου το αφορολόγητο όριο, δήλωσε: «Κάθε πράγμα στον καιρό του και ο κολιός τον Αύγουστο. Η δική μας εκτίμηση είναι ότι και το 2020 θα είμαστε πάνω από τον στόχο με ασφάλεια. Η μη εφαρμογή αυτού του μέτρου είναι κάτι που θα επιτευχθεί, εάν συνεχιστεί η σοβαρή σταθερή πορεία ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας με σχέδιο δίκαιης ανάπτυξης. Δεν είμαι βέβαιος ότι η Νέα Δημοκρατία σχεδιάζει τη μη εφαρμογή αυτού του μέτρου, διότι στον πυρήνα του σχεδίου Μητοστόκιν είναι οι απόψεις του ΑΝΤ και το σχέδιο Πινοσέ».

Παραδιάς: Χωρίς τέλος ο εφιάλτης για τους ιδιοκτήτες

Η ΜΕΙΩΣΗ Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ) κατά 30%-50% δεν θα αφορά τους μεσαίους ιδιοκτήτες. Αντιθέτως, αυτοί θα κληθούν να πληρώσουν πολλαπλάσια προκειμένου να καλυφθεί η απώλεια εσόδων από την ελάφρυνση των μικρότερων ιδιοκτησιών κατά 70 € ετησίως! Αυτό τονίζει ο πρόεδρος της ΠΟΜΙΔΑ Στράτος Παραδιάς και κάνει λόγο για «εκρανίσταση» του εφιαλτικού σεναρίου της ΔΕΘ του 2014. Ενα «παράλογο και εφιαλτι-

κό σενάριο», όπως λέει, «μετατροπής του ΕΝΦΙΑ σε Φόρο Ακίνητης Περιουσίας με εξαπλάσια δημοσιονομική απόδοση».

Ο ίδιος επισημαίνει την ανάγκη μεταρρύθμισης του ΕΝΦΙΑ. Με στόχο:

- Σταδιακή μείωση του δημοσιονομικού ζητούμενου από τον ΕΝΦΙΑ στο 50% του σημερινού, σε μία τετραετία, κατά ποσοστό 20% το πρώτο έτος (που ισοδυναμεί με διαγραφή της τελευταίας δόσης) και μετά κατά 10% ετησίως!

- «Erga omnes» μείωση του ΕΝΦΙΑ! Οποια μείωση υιοθετηθεί να είναι αληθινή και να αφορά εξίσου ποσοσιαία όλους τους φορολογουμένους, χωρίς αποκλεισμό ή δυσμενή μεταχείριση καμιάς κατηγορίας τους, και ιδιαίτερα εκείνων που πλήρωσαν τα περισσότερα κατά τα χρόνια της κρίσης.

- Κατάργηση του συμπληρωματικού φόρου και της σκανδαλώδους φοροασυλίας της εκτός σχεδίου γης.